

X kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **KOMISJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
I POLITYKI REGIONALNEJ
(NR 72)
z dnia 22 lipca 2025 r.**

Pełny zapis przebiegu posiedzenia Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej (nr 72)

22 lipca 2025 r.

Komisja Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej, obradująca pod przewodnictwem posła **Michała Krawczyka (KO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– komisyjny projekt ustawy o zmianie ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych (druk nr 205).

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Mateusz Daszewski** i **Sławomir Jakubczak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Łukasz Nykiel** i **Monika Bies-Olak** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Dzień dobry, witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum.

Witam panie i panów posłów. Witam zaproszonych gości.

Szanowni państwo, porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia przewiduje rozpatrzenie komisyjnego projektu ustawy o zmianie ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych (druk nr 205). Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, stwierdzę że Komisja przyjęła porządek dzienny. Nie słyszę sprzeciwu.

Przechodzimy do realizacji porządku. Szanowni państwo, marszałek Sejmu w dniu 20 lutego 2024 r. skierował komisyjny projekt ustawy z druku nr 205 do Komisji Samorządu Terytorialnego i Polityki Regionalnej do pierwszego czytania. Pierwsze czytanie odbyło się 21 marca 2024 r., ale Komisja nie przystąpiła do szczegółowego rozpatrzenia projektu. Przyczyną były uwagi i wątpliwości dotyczące projektu zgłaszane przez posłów, Biuro Legislacyjne Kancelarii Sejmu, Krajową Reprezentację Samorządowych Kolegiów Odwoławczych, organizacje samorządowe oraz w formie pisemnej przekazane przez pierwszego zastępcę prokuratora krajowego. Zastrzeżenia zawarte są też w opinii rządu. Zgodnie z art. 43 regulaminu Sejmu, Komisja powinna przedstawić Sejmowi sprawozdanie o projekcie nie później niż w terminie 9 miesięcy od dnia przeprowadzenia pierwszego czytania. Ten termin upływa wkrótce, z końcem lipca. Informuję, że nie został zgłoszony wniosek o przeprowadzenie wysłuchania publicznego.

Bardzo proszę, zanim przejdziemy do dyskusji i pytań, o zabranie głosu przedstawiciela Biura Legislacyjnego i przypomnienie nam zgłoszonych wcześniej uwag. Bardzo proszę, panie mecenasie.

Legislator Łukasz Nykiel:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący.

Wysoka Komisjo, Biuro Legislacyjne podtrzymuje uwagi zgłoszone do przedmiotowego projektu ustawy na poprzednim posiedzeniu Komisji, czyli w marcu 2024 r. Uwagi dotyczą przede wszystkim braku spójności proponowanych rozwiązań z ustawą o samorządowych kolegiach odwoławczych. Podstawowy zarzut, jeśli tak można powiedzieć, który można byłoby postawić tej nowelizacji, jest to kwestia dopuszczalności, czy możliwości badania przesłanki nieskazitelnego charakteru po powołaniu na stanowisko prezesa samorządowego kolegium odwoławczego lub też członka kolegium. Należy zwrócić uwagę, iż w zawodach prawniczych, które są powoływane w uzasadnieniu do projektu ustawy jako pewien wzorzec unormowań dla uregulowania sytuacji członków kolegiów odwoławczych, badanie przesłanki nieskazitelnego charakteru po wpisie na listę adwokatów, czy też na listę radców prawnych, odbywa się tylko i wyłącznie w formie postępowania dyscyplinarnego. Wydaje się, że badanie przesłanki poprzez postępowanie dyscyplinarne, jeżeli organy dyscyplinarne wezmą wiadomość o tym, że dany członek kolegium przestał mieć ten nieskazitelny charakter, byłoby rozwiązaniem właściwym. Dałoby to potencjalnemu obwinionemu możliwość dwuinstancyjnego postępowania dyscyplinarnego.

W naszej ocenie, jeżeli przyjęlibyśmy ten projekt ustawy, to w systemie prawa nie ma takich regulacji, które byłyby regulacjami obowiązującymi w ustawie o samorządowych kolegiach odwoławczych. Po przyjęciu tej nowelizacji, to członek Kolegium bądź też prezes Samorządowego Kolegium mogliby być arbitralnie odwołani przez prezesa Rady Ministrów lub odpowiednio przez prezesa samorządowego kolegium odwoławczego, jeżeli te organy uznałyby, że przestałyby spełniać przesłankę nieskazitelnego charakteru. W naszej ocenie będzie to stanowiło wyłom w obowiązujących regulacjach w tym zakresie.

Drugi zarzut, który chcielibyśmy przypomnieć, odnosił się do samego kwantyfikatora o charakterze moralnym, który jest tutaj wskazany, czyli ten nieskazitelny charakter. Należy zwrócić uwagę, iż w systemie prawa tych kwantyfikatorów jest wiele, jest m.in. nieskazitelny charakter, ale jest również nieposzlakowana opinia, nienaganna postawa etyczna, przestrzeganie podstawowych zasad moralnych czy też rękojmia prawidłowego wykonywania zawodu. Tych kwantyfikatorów jest bardzo dużo. Natomiast w tym zakresie chcielibyśmy też zwrócić uwagę, iż samorządowe kolegia odwoławcze jako organy administracji publicznej, wykonujące zadania organu wyższego stopnia w postępowaniu administracyjnym do samorządowych kolegiów odwoławczych, czy też do członków tych kolegiów stosuje się odpowiednio przepisy ustawy o pracownikach samorządowych. W ustawie o pracownikach samorządowych mamy taki kwantyfikator o charakterze moralnym, jest to nieposzlakowana opinia. W naszej ocenie wnioskodawca, a przynajmniej my, nie znajdujemy uzasadnienia dlatego że dokonał wyboru takiego kwantyfikatora, takiej klauzuli generalnej, która nie występuje w ustawie o pracownikach samorządowych. Wydaje się, że ten kwantyfikator nieposzlakowanej opinii byłby tutaj właściwy i byłby też spójny z tym, co jest w ustawie o pracownikach samorządowych. W ocenie Biura Legislacyjnego, taka też jest doktryna, że w tym zakresie nie są to pojęcia tożsame. Nieposzlakowana opinia dotyczy bardziej sfery zewnętrznej, natomiast nieskazitelny charakter sfery wewnętrznej. To byłby drugi zarzut, który można było postawić tej nowelizacji.

Trzecia kwestia, o której chcielibyśmy powiedzieć, to brak przepisów przejściowych. Należałoby rozstrzygnąć, czy nową przesłankę powołania należy stosować do kandydatów uczestniczących w konkursach ogłoszonych przed dniem wejścia w życie nowelizacji, czy te nowe przepisy miałyby mieć zastosowanie do prezesów samorządowych kolegiów odwoławczych oraz pozostałych członków SKO powołanych przed wejściem w życie nowelizacji. Te kwestie powinny zostać rozstrzygnięte w przepisach przejściowych, których nie ma w nowelizacji. Ewentualne dodanie musiałoby nastąpić poprzez poprawkę merytoryczną.

Czwarta kwestia do ewentualnego uregulowania na dalszym etapie postępowania legislacyjnego, czy też do rozstrzygnięcia, to jest kwestia nowelizacji bądź też wydania nowego rozporządzenia prezesa Rady Ministrów, które jest wydawane na podstawie art. 8 ust. 5 ustawy o samorządowych kolegiach odwoławczych. Jest to rozporządzenie w sprawie trybu przeprowadzenia konkursu na członków samorządowego kolegium odwoławczego. W tym rozporządzeniu został ustalony również wzór ogłoszenia o konkursie, który zawiera wyszczególnienie kryteriów, jakie powinni spełniać kandydaci przystępujący do konkursu. Oczywiście ten wzór w brzmieniu obowiązującym nie obejmuje tej nowej przesłanki, więc należałoby to uzupełnić.

Panie przewodniczący, to chyba wszystkie te kwestie, które chcielibyśmy podnieść na tym etapie. Wskazujemy również, o czym też pan przewodniczący powiedział, że Rada Ministrów w dniu 19 listopada 2024 r. wydała, czy też przekazała Sejmowi stanowisko krytyczne. W stanowisku zawarte są uwagi, które wydaje się, że pokrywają się z tymi uwagami, które zgłosiło Biuro Legislacyjne. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję, panie mecenasie.

Otwieram dyskusję. Czy ktoś z pań i panów posłów pragnie zabrać głos? Nie widzę.

Szanowni państwo, w związku z tym, co powiedział dzisiaj pan mecenas i w związku z naszą wyczerpującą dyskusją podczas pierwszego czytania projektu ustawy, w której też bardzo szczegółowo wypowiadał się pan mecenas, a także wypowiadał się prezes Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Przemyślu i dyskusji, którą odbyliśmy, w związku z przywoływaną przez pana mecenas krytyczną opinią rządu, z którą mogliście się państwo zapoznać, w związku z opinią pierwszego zastępcy prokuratora generalnego, prokuratora krajowego – pana Jacka Milewicza, w której to pisze m.in. że „wątpliwości budzi zawarta w projekcie procedura odwołania prezesa kolegium w przypadku zaprzestania spełniania przedmiotowego warunku ograniczającego

się do wydania decyzji administracyjnej bez przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego”, w związku także z opinią Krajowej Reprezentacji Samorządowych Kolegiów Odwoławczych podpisaną przez przewodniczącego krajowej reprezentacji pana Tomasza Podlejskiego, w której m.in. pisze on, że „Reasumując uprzednio ocena nieskazitelnosci charakteru ma miejsce przed przyjęciem kandydata na stanowisko prezesa, więc ocenie podlega jego zachowaniu przed objęciem stanowiska. Ocena następcza zaś powinna mieć miejsce w sytuacji podejrzenia przez prezesa SKO czynu sprzecznego z etyki zawodowej, a przez to rzutującego na ocenę nieskazitelnosci charakteru jedynie w postępowaniu dyscyplinarnym. Tak jest obecnie.”, czyli taki jest obecny stan prawny, w związku z przeprowadzoną dyskusją i głosami krytycznymi także państwa posłów podczas pierwszego czytania, składam wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, przyjmę że odrzuciliśmy projekt ustawy. Jeśli będzie sprzeciw, będziemy głosować. Nie słyszę sprzeciwu.

W związku z tym proszę o sformułowanie zapisu, że Komisja bez sprzeciwu przyjęła wniosek o odrzucenie projektu ustawy.

Pozostaje nam wybór posła, sprawozdawcy, proponuję pana posła Artura Łackiego. Czy są inne kandydatury? Nie widzę.

Czy pan poseł Łacki wyraża zgodę?

Poseł Jarosław Artur Łacki (KO):

Tak, wyrażam zgodę.

Przewodniczący poseł Michał Krawczyk (KO):

Bardzo dziękuję.

Jeśli nie będzie sprzeciwu, pan poseł Łacki będzie sprawozdawcą Komisji. Nie słyszę sprzeciwu.

Bardzo państwu dziękuję. Na tym porządek posiedzenia został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji.